

Sygn. akt I ACa 66/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Józef Wąsik (spr.)
Sędziowie:	SSA Robert Jurga SSA Regina Kurek
Protokolant:	sekr. sądowy Katarzyna Rogowska

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2017 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa D. S.

przeciwko J. B. (1)

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 22 kwietnia 2015 r. sygn. akt I C 1162/12

1. **oddala apelację;**

2. **oddala wniosek radcy prawnego M. P. o przyznanie kosztów zastępstwa prawnego.**

SSA Regina Kurek SSA Józef Wąsik SSA Robert Jurga

Sygn. akt I A Ca 66/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 6 czerwca 2012 r. sprecyzowanym pismem z dnia 25 lipca 2012 r. (k. 20) powódka D. S. wniosła przeciwko pozwanej J. B. (1) o:

- nakazanie pozwanej przeprosin na ręce powódki, Dyrekcji szpitala, do akt sprawy sądowych I C 1745/05 i I C 951/07/P i do akt powódki Oddziału Rehabilitacji(...) Szpitala (...)o treści „Przepraszam Panią D. S. za moje niegodziwe zachowanie jako lekarza – udostępnienie Szpitalowi (...)oraz (...) Sądem Jej dokumentacji medycznej z naruszeniem tajemnicy lekarskiej”;

- nakazanie pozwanej usunięcia tej dokumentacji z akt powódki z Oddziału (...) Szpitala(...),
- zasądzenie na rzecz powódki kwoty 6000 zł. tytułem zadośćuczynienia,
- zapłaty 2000 zł. na rzecz Stowarzyszenia (...) w W.
- zsządzenia kwoty 2000 zł. na rzecz Stowarzyszenia (...) w W..

Na uzasadnienie żądanie pozwu powódka podała, że pozwana, jako była lekarka powódki, udostępniała z naruszeniem tajemnicy lekarskiej i ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz rozporządzenia o udostępnianiu dokumentacji medycznej dokumentację powódki z Centrum (...) w M. Szpitalowi (...)w celach wykorzystywania jej przez Szpital przeciwko powódce w sprawach sądowych I C 1745/05 i I C 951/07/P.

W złożonej w dniu 2 kwietnia 2013 r. odpowiedzi na pozew (k. 102) pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości na koszt powódki.

Na uzasadnienie stanowiska oświadczyła, że powódka była w okresie od 14 listopada 2005 r. do 23 października 2006 r. pacjentką (...) i pozwana, będąc jej lekarzem prowadzącym, kilkakrotnie wydawała zaświadczenia powódce o jej leczeniu. Zaprzeczyła aby udostępniła Szpitalowi (...)w K. jakiegokolwiek dokumenty związane z leczeniem powódki.

W piśmie z dnia 29 kwietnia 2013 r. (k. 104) pełnomocnik z urzędu powódki sprecyzował podstawę faktyczną żądania pozwu w ten sposób, że wskazał, że karta informacyjna leczenia szpitalnego powódki w Centrum (...) w M. została okazana przez Szpital (...) (...)ZOZ w K. w sprawie I C 951/07/P. Powódka twierdzi, że to pozwana przekazała tę kartę informacyjną do Szpitala (...) (...)ZOZ w K.. Ponieważ powódka od 2003r. nie była pacjentką Szpitala (...) (...) ZOZ w K., to Szpital ten nie miał uprawnień do korzystania z dokumentacji medycznej powódki.

Pismem z dnia 6 grudnia 2013 r. (k. 181) powódka wniosła o dopozwanie Szpitala (...) (...) ZOZ w K.. Wniosek oddalono na rozprawie w dniu 20 stycznia 2014 r. Sąd powołał się na z art. 194 § 3 k.p.c. zgodnie z którym, jeżeli okaże się, że powództwo o to samo roszczenie może być wytoczone przeciwko innym jeszcze osobom, które nie występują w sprawie w charakterze pozwanych, sąd na wniosek powoda może wezwać te osoby do wzięcia udziału w sprawie. W rozpoznawanej sprawie nie mamy natomiast miejsca z sytuacją w której powódce służyłoby to samo roszczenie przeciwko pozwanej i Szpitalowi (...) (...)ZOZ w K.. Sama zaś treść wniosku o wezwanie do udziału w sprawie (k. 181-182) wskazuje, że powódka chciałaby skierować przeciwko Szpitalowi innej treści żądania aniżeli przeciwko powódce, albowiem chciałaby aby Szpital złożył innej treści oświadczenia aniżeli żądała go od pozwanej oraz innych kwot zadośćuczynienia. Ponadto odmienna miałyby być podstawa faktyczna żądań kierowanych przeciwko Szpitalowi w stosunku do podstawy faktycznej żądań kierowanych w stosunku do pozwanej J. B. (1). Jeżeli zaś powódka chciałaby kierować przeciwko Szpitalowi tego typu żądania, to nie może tego czynić w trybie wezwania do udziału w sprawie w trybie art. 194 § 3 k.p.c. lecz poprzez złożenie pozwu przeciwko Szpitalowi, czego jednak powódka nie uczyniła. Niezależnie od powyższego należy podkreślić, że wezwanie do udziału w sprawie w trybie art. 194 § 3 k.p.c. nie ma charakteru obligatoryjnego, co wynika z porównania treści tego przepisu („sąd na wniosek powoda może wezwać...”) z treścią art. 194 § 1 k.p.c. („sąd na wniosek powoda lub pozwanego wezwie...”).

Ponowne wnioski powódki o dopozwanie (k. 208, k. 241-242) zostały z tych samych przyczyn oddalone postanowieniami wydanymi na rozprawie w dniu 2 czerwca 2014 r. i 3 września 2014 r.

W piśmie z dnia 19 maja 2014 r. powódka zmieniła żądanie pozwu w ten sposób, że wniosła o nakazanie złożenie przez pozwaną przeprosin o treści „Przepraszam Panią D. S. za moje niegodziwe zachowanie jako lekarza tj. – udostępnienie Szpitalowi (...) (...)ZOZ w K. oraz (...) sądom Jej dokumentacji medycznej z naruszeniem tajemnicy lekarskiej – J. B. (1)” wnosząc aby przeprosiny zostały przesłane listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru na adres powódki, Szpitala (...) (...) ZOZ w K. – na ręce dyrektora tej placówki z wnioskiem o usunięcie z akt medycznych powódki karty informacyjnej leczenia szpitalnego Nr (...)dokumentującej pobytu powódki w okresie od 10.12.2005 do 07.01.2006 w Centrum (...) w M. oraz po pozostawienie odpisu tego oświadczenia pozwanej w dokumentacji

medycznej powódki znajdującej się w tej placówce, Sądu Rejonowego (...)w K. Wydział I Cywilny do sprawy sygn. akt I C 951/07/P i do Sądu Okręgowego w Krakowie Wydział I Cywilny do sprawy sygn. akt I C 1745/05, w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądu a odpisy zwrotek potwierdzających odbiór korespondencji powinna przesłać do powódki w terminie 14 dni od ich otrzymania.

W piśmie z dnia 19 maja 2014 r. (k. 206) powódka powołała jako dodatkową podstawę faktyczną żądania pozwu okoliczność, że pozwana w 2013 r. prowadziła korespondencję z MOPS w celu ubezwłasnowolnienia powódki.

Podczas rozprawy w dniu 8 kwietnia 2015 r. (czas rozprawy 00:05:50 i nast.) powódka wypowiedziała stosunek pełnomocnictwa wynikający z ustanowienia dla niej pełnomocnika z urzędu.

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 22 kwietnia 2015r oddalił powództwo.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W posiadaniu Szpitala (...) (...)ZOZ w K. znajduje się karta informacyjna leczenia szpitalnego D. S. w Centrum (...) nr (...). Dokument ten był przedstawiany wraz pozostałą dokumentacją medyczną w postępowaniach sądowych I C 1745/05 i I C 951/07/P (dowód: - odpis karty, k.106, akta I C 1745/05, k. 97, - akta I C 951/07/P, k. 915).

Sprawa z powództwa D. S. przeciwko (...). Poradni (...)tocząca się do sygn. akt I C 1277/11 została zakończona postanowieniem z dnia 23 listopada 2011 r. o odrzuceniu pozwu (Dowód: - akta I C 1277/11).

W piśmie z dnia 20 maja 2013 r. Szpital (...) (...)ZOZ w K. poinformował, że nie jest w stanie udzielić informacji, w jakich okolicznościach, w tym od kogo i na jakiej podstawie, otrzymał kartę informacyjną leczenia szpitalnego powódki w Centrum (...) w M.. Karta ta mogła zostać omyłkowo przekazana do Szpitala razem z dokumentacją medyczną uprzednio udostępnioną przez Szpital podmiotowi uprawnionemu (dowód: - pismo, k. 122).

Karta informacyjna leczenia szpitalnego D. S. w Centrum (...) nr ks. gł. (...) nie była przekazywana przez J. B. (1) Szpitalowi (...) (...) ZOZ w K..

J. B. (1) nie przekazywała Szpitalowi (...) (...)ZOZ w K. dokumentacji medycznej powódki powstałej w (...). (Dowód: - przesłuchanie świadka A. P., k. 201-202, przesłuchanie pozwanej, k. 202-203, w szczególności czas rozprawy 01:08:50 i nast.).

Postępowanie w sprawie całkowitego ubezwłasnowolnienia D. S. wszczęto w Prokuraturze Rejonowej K. – (...)do sygn. akt Pc 125/13 na podstawie zawiadomienia z dnia 28 marca 2013 r.

W piśmie z dnia 29 lipca 2013 r. złożonym w odpowiedzi na pismo z dnia 24 lipca 2013 r. M. S. poinformowała MOPS Filia nr (...), że D. S. nie jest aktualnie leczona w poradni (...) Centrum (...), ostatnia wizyta miała miejsce w dniu 23 października 2006 r. i w związku z tym niemożliwe jest wydanie opinii o aktualnym stanie zdrowia D. S..

W piśmie z dnia 6 listopada 2012r. T. G. poinformowała MOPS Filia nr(...), że nie jest możliwe wydanie przez Zespół (...) Środowiskowego dla K. zaświadczenia odnośnie stanu zdrowia D. S., gdyż jest to jednostka Szpitala (...) (...), w leczeniu którego w/w pozostawała i zachodzi uzasadnione podejrzenie, że wydana opinia zostanie z tego powodu zakwestionowana (dowód: akta Pc 125/13).

W sprawie VIII U 2843/13 o odwołanie od decyzji odnośnie renty socjalnej przed Sądem Okręgowym w Krakowie na wezwanie Sądu z dnia 28 lutego 2014 r. (k. 117) (...) Centrum (...) złożyło w dniu 13 marca 2014 r. odpis dokumentacji medycznej D. S. sporządzonej przez lekarza J. B. (4) (Dowód: - akta VIII U 2843/13).

Przy ustalaniu stanu faktycznego oparł się sąd na dowodach z dokumentów publicznych – aktach spraw sądowych, sprawy prokuratorskiej – które stanowiły dowód na okoliczności urzędowo w nich stwierdzone.

Dał sąd wiarę w całości zeznaniom świadka A. P.. Zeznania te należy ocenić jako spójne, klarowne i konsekwentne. Fakt, że świadek pewnych okoliczności nie pamiętał nie odbiera wiarygodności świadka albowiem zasady doświadczenia życiowego przemawiają za oceną, że świadek rzeczywiście mogła nie pamiętać szczegółów okoliczności, które miały miejsce kilka lat temu. Zeznania świadka nie popadają nadto w sprzeczność z pozostałym wiarygodnym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Nie dał sąd wiary zeznaniom powódki co do okoliczności jakoby pozwana przekazała sporną kartę informacyjną do Szpitala (...). Powódka wprawdzie zeznała, że ma co do tego „stuprocentową” pewność. Treść całych zeznań powódki wskazuje jednak, że przekonanie to stanowi jedynie wyraz domniemań powódki opartych na przekonaniu powódki, że pozwanej przekazała przedmiotowy dokument, a nie wiedzy o konkretnych okolicznościach, w których przekazanie tego dokumentu przez pozwaną Szpitalowi miało nastąpić.

W konfrontacji z takimi zeznaniami powódki dał sąd wiarę w całości zeznaniom pozwanej co do okoliczności, że nie przekazała Szpitalowi (...) im. dr J. B. dokumentu w postaci Karta informacyjna leczenia szpitalnego D. S. w Centrum (...) nr (...). Niewątpliwie gdyby sytuacja taka miała w rzeczywistości miejsce, to pozwana byłaby pierwszą osobą, która o tej okoliczności wiedziałaby. Natomiast z całego pozostałego materiału dowodowego - za wyjątkiem zeznań powódki, które z przyczyn powyżej wskazanych skutecznego kontrdowodu stanowić nie mogą - nie wynika aby to rzeczywiście pozwana przekazała ten dokument Szpitalowi.

Uchylono szereg pytań skierowanych do świadka A. P. i do stron, których treść wykraczała poza zakres tez dowodowych, na których przeprowadzenie dowody te zostały zawnioskowane i dopuszczone.

Nie uwzględniono wniosku o przesłuchanie świadka D. W. - aktualnego dyrektora Szpitala (...) (...) (k. 170, czas rozprawy 00:35:39) na okoliczność, że akta powódki były udostępniane jakimś podmiotom medycznym albowiem okoliczność ta nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Nie uwzględniono wniosków powódki o wezwanie Szpitala (...) (...) ZOZ w K. o wskazanie komu udostępniał dokumentację medyczną powódki, albowiem kwestia ta nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszym postępowaniu.

Oddalono wnioski o przesłuchanie świadków A. S. i B. S., sekretarki medycznej oddziału (...), aktualnego dyrektora Szpitala im. dra J. B. (3) i o zobowiązanie dostarczenia dokumentacji medycznej powódki prowadzonej przez pozwaną oraz o określenie terminu do przedłożenia dalszych dokumentów, zgłoszone na rozprawie w dniu 19 maja 2014 r. Wnioski te bowiem, sprzecznie z art. 207 § 6 k.p.c. nie zostały zgłoszone w pozwie ani w dalszych pismach przygotowawczych i wobec okoliczności, że sprawa niniejsza toczy się już od 2012 r. ocenić należało te wnioski jako spóźnione. Powódka nie powołała żadnych okoliczności usprawiedliwiających spóźnione powołanie tych dowodów spośród wymienionych w art. 207 § 6 k.p.c. W szczególności z wypowiedzi powódki (czas rozprawy z dnia 19 maja 2014 r. 00:31:24 i nast.) wynika, iż o osobie świadka A. S. i funkcji pełnionej przez świadka w Szpitalu (...) (...) miała wiedzę jeszcze przed rozprawą z dnia 19 maja 2014 r. a zatem nie może skutecznie powoływać się na okoliczność, jakoby o potrzebie przesłuchania tego świadka dowiedziała się dopiero z przesłuchania świadka A. P..

Sąd Okręgowy uznał, że powództwo nie jest uzasadnione. Zgodnie z art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Zgodnie z art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Powódka upatruje poniesionej przez nią krzywdy w tym, że pozwana dopuścić się miała naruszenia dóbr osobistych powódki albowiem bez wiedzy i zgody powódki udostępnić miała Szpitalowi (...) (...)w K. dokument – kartę informacyjną leczenia szpitalnego powódki w Centrum (...) nr (...)a nadto prowadziła korespondencję z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w związku z toczącym się postępowaniem przed Prokuratorem w przedmiocie zbadania przesłanek do złożenia wniosku o ubezwłasnowolnienie powódki.

Co do kwestii udostępnienia dokumentacji medycznej należy na wstępie zauważyć, że informacje o stanie zdrowia i o podejmowanych procedurach leczniczych stanowią element najściślejszej sfery prywatnej osoby fizycznej. Naruszenie tej sfery poprzez przekazanie tych informacji innej osobie niewątpliwie należy zakwalifikować jako naruszenie dóbr osobistych osoby fizycznej, której informacje te dotyczą. Z bezprawnym naruszeniem dóbr osobistych w rozumieniu art. 23 i nast. k.c. mamy do czynienia, gdy przekazanie tych informacji następuje z naruszeniem reguł postępowania z tymi informacjami określonymi w art. 26 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 159) a wcześniej w art. 18 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (tj. Dz. U. z 2007 r. nr 14, poz. 89 ze zm.).

Z ustalonego stanu faktycznego wynika w ocenie Sądu I Instancji w sposób nie budzący wątpliwości, że Szpital (...) im. dr J. B. (3) pozostaje w posiadaniu dokumentu - karty informacyjnej leczenia szpitalnego powódki w Centrum (...) nr (...). Wbrew jednak twierdzeniom powódki przeprowadzone postępowanie dowodowe nie wykazało, aby dokument ten Szpitalowi przekazała pozwana. Okoliczność, że powódka miała pozwanej ten dokument przekazać nie stanowi dostatecznej podstawy do konstruowania domniemania faktycznego, że dokument ten właśnie pozwana Szpitalowi udostępniła. Przeczą natomiast twierdzeniom powódki wiarygodne w ocenie sądu dowody w postaci przesłuchania pozwanej i świadka A. P. oraz informacji udzielonej przez Szpital.

Ciężar udowodnienia, że do naruszenia dóbr osobistych przez określoną osobę ciąży zgodnie z art. 6 k.c. na osobie, która twierdzi, że do naruszenia dóbr osobistych doszło, w realiach niniejszej sprawy – na powódce. Powódka ciężarowi temu w niniejszej sprawie zadość nie uczyniła.

Jeżeli chodzi o twierdzenia powódki co do tego, że pozwana miała prowadzić korespondencję z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej Sąd podniósł, że z akt sprawy prowadzonej przez Prokuratora wynika, iż w piśmie z dnia 29 lipca 2013 r. złożonym w odpowiedzi na pismo z dnia 24 lipca 2013 r. M. S. poinformowała MOPS Filia nr (...), że D. S. nie jest aktualnie leczona w poradni (...) Centrum (...), o terminie ostatniej wizyty i niemożności sporządzenia opinii o aktualnym stanie zdrowia powódki.

Natomiast w piśmie z dnia 6 listopada 2012 r. T. G. poinformowała MOPS Filia nr 2, że nie jest możliwe wydanie przez Zespół (...) Środowiskowego dla K. zaświadczenia odnośnie stanu zdrowia D. S., gdyż jest to jednostka Szpitala (...) (...), w leczeniu którego w/w pozostawała i zachodzi uzasadnione podejrzenie, że wydana opinia zostanie z tego powodu zakwestionowana. Przeprowadzone postępowanie dowodowe nie wykazuje zatem w żaden sposób, aby sama pozwana prowadziła jakąkolwiek korespondencję w związku z postępowaniem prokuratorskim w przedmiocie zbadania przesłanek ubezwłasnowolnienia powódki.

Wyklucza to w konsekwencji ocenę, że pozwana w jakikolwiek sposób naruszyła dobra osobiste powódki, albowiem nie zostały wykazane przez powódkę, pomimo ciężącego na niej ciężaru dowodu, aby pozwana w związku z tym postępowaniem podejmowała jakiegokolwiek czynności obiektywnie mogące skutkować naruszeniem dóbr osobistych powódki.

Mając powyższe na uwadze, wobec niewykazania przez powódkę aby pozwana naruszyła jej dobra osobiste powództwo podlegało oddaleniu o czym orzeczono w sentencji na podstawie wyżej powołanych przepisów.

Apelację od tego wyroku wniosła powódka, zarzucając ostatecznie – po sprecyzowaniu i uzupełnieniu apelacji przez nowego pełnomocnika z urzędu - :

1/ niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzeżenia sprawy wskutek naruszenia przepisów postępowania, a to:

a/ art. 217 § 2 k.p.c. przez bezzasadne oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu:

- z zeznań świadka D. W. na okoliczność, że dokumentacja medyczna powódki w postaci karty leczenia szpitalnego powódki w Centrum (...) była udostępniana podmiotom medycznym;

- z zeznań świadka A. S. oraz B. W. na okoliczność przekazania dokumentacji powódki przez pozwaną do Szpitala (...),

- o wezwanie Szpitala (...) do wskazania, jakim podmiotom w okresie od 7.01.2006r do 4.09.2006r udostępnił dokumentację medyczną powódki,

mimo, że okoliczności na które dowody te zostały zgłoszone nie zostały wyjaśnione,

2/ sprzeczność istotnych ustaleń Sądu w treści zebrałego w sprawie materiału dowodowego wskutek naruszenia przepisów postępowania cywilnego, a to:

a/ art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej oceny dowodów i w konsekwencji wadliwe przyjęcie, że pozwana nie dopuściła się naruszenia dóbr powódki;

b/ art. 233 § 1 k.p.c. przez uznanie dowodu z przesłuchania pozwanej co do okoliczności, że nie przekazała Szpitalowi (...) Karty leczenia jako wiarygodnego, przy argumentacji, że gdyby sytuacja taka miała miejsce pozwana byłaby pierwszą osobą, która o takiej okoliczności by wiedziała;

c/ art. 233 § 1 k.p.c. przez uznanie dowodu z przesłuchania świadka A. P. jako wiarygodnego, mimo, że świadek ten nie pamiętał istotnych okoliczności sprawy, przy jednoczesnym zakwestionowaniu wiarygodności zeznań powódki z uwagi na sprzeczność;

3/ naruszenie art. 194 § 3 k.p.c. poprzez niezasadne oddalenie wniosków powódki o dopozwanie Szpitala (...).

Z uwagi na powyższe powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie zgodnie z żądaniem pozwu, a nadto o przyznanie kosztów pomocy prawnej.

Powódka w sporządzonych przez siebie pismach zarzucała dodatkowo, że Sąd I Instancji nie dopuszczał jej do głosu i nie uwzględnił jej zasadnych wniosków. Nadto Sądowi zarzuciła stronniczość, a pełnomocnikowi z urzędu lenistwo.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Brak podstaw prawnych do uwzględnienia apelacji. Podniesione w niej zarzuty nie dają podstaw do zmiany czy uchylecia zaskarżonego wyroku. Sąd Okręgowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Apelacyjny przyjął za swoje oraz trafnie zastosował przepisy prawa procesowego i materialnego.

Na wstępie wskazać należy, że sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji (art. 378 §1 k.p.c.) na podstawie materiału zebrałego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym (art. 382 k.p.c.) z tym zastrzeżeniem, że przed sądem pierwszej instancji powinny być przedstawione wyczerpująco kwestie sporne, zgłoszone fakty i dowody, a prezentacja materiału dowodowego przed sądem drugiej instancji ma miejsce wyjątkowo (art. 381 kpc).

Zgodnie z uchwałą składu 7 sędziów (III CZP 49/07, OSNC 2008, nr 6, poz.55), której nadano moc zasady prawnej, sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiążą go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego. Innymi słowy, jeśli apelujący zarzutów tego rodzaju nie zgłosi, zagadnienie naruszenia przepisów procesowych

pozostawać musi poza sferą zainteresowania Sądu (za wyjątkiem tych przepisów, które przełożyć się mogą na stwierdzenie nieważności postępowania, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca).

Apelująca zarzuciła zarówno naruszenie przepisów prawa materialnego jak i procesowego, zatem w pierwszej kolejności wymaga rozważenia zarzut naruszenia przepisów procesowych, bowiem zarzut naruszenia prawa materialnego może być właściwie oceniony tylko na tle prawidłowo ustalonego stanu faktycznego.

Konfrontując ze sobą dwa przeciwstawne zeznania powódki i pozwanej w przedmiocie zarzucanego przekazania Karty leczenia szpitalnego z poradni w M., Sąd Okręgowy trafnie uznał, że powódka nie wykazała tej okoliczności. Wszak ciężar dowodu naruszenia dobra osobistego spoczywa na stronie, która domaga się ochrony przed sądem. Skoro istnieją w tym względzie, co najmniej uzasadnione wątpliwości, to nie można uznać a priori tłumaczyć ich na niekorzyść pozwanej i przyjmować za pewne zaistnienie zarzucanego negatywnego i zupełnie nie przystającego lekarzowi zobowiązanemu wszak do zachowania tajemnicy lekarskiej. Powódka mogła zawnioskować dodatkowe dowody na podnoszoną okoliczność przez okres dwóch lat trwania procesu, zwłaszcza, że była wtedy przez pełnomocnika z urzędu. W tej sytuacji oddalenie spóźnionych wniosków na rozprawie w dniu 3 września 2014r na której miał zapaść wyrok należy ocenić jako zgodne z prawem. Tylko wniosek o wyłączenie sędziego zgłoszony w końcowej części rozprawy spowodował jej odroczenie.

Tym samym, zdaniem Sądu Apelacyjnego uznać należało, iż apelująca przedstawia jedynie własne domniemania dla umotywowania stawianych przez siebie tez, złożona zaś apelacja stanowi polemikę z uzasadnieniem wyroku Sądu I instancji nie popartą żadnymi dowodami, opartą jedynie na własnych przekonaniach zaprezentowanych przez skarżącą.

Brak jest zatem w ocenie Sądu Apelacyjnego podstaw do skutecznego kwestionowania ustalonego w postępowaniu pierwszoinstancyjnym stanu faktycznego, wyżej przytoczonego za Sądem Okręgowym. Wobec niestwierdzenia po stronie Sądu orzekającego uchybień na etapie oceny dowodów, ustalony przez Sąd Okręgowy stan faktyczny Sąd Apelacyjny przyjął za własny.

Przypomnieć należy ugruntowane w orzecznictwie i doktrynie stanowisko, iż ocena wiarygodności i mocy dowodów jest podstawowym zadaniem sądu orzekającego, wyrażającym istotę sądenia, a więc rozstrzygnięcia kwestii spornych w warunkach niezawisłości, na podstawie własnego przekonania sędziego przy uwzględnieniu całokształtu zebranego materiału (tak m.in. orz. SN z 16 lutego 1996r., II CRN 173/95). Zasada bezpośredniości postępowania wynikająca z kontaktu sądu ze stronami i świadkami dodatkowo wspiera ten pogląd. W orzeczeniu z 10 czerwca 1999 r. (sygn. II UKN 685/98) Sąd Najwyższy stwierdził, że normy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Przez moc dowodową rozumie się siłę przekonania, jaką uzyskał sąd wskutek przeprowadzenia określonych dowodów o istnieniu lub nieistnieniu faktu, którego on dotyczy. Sąd, oceniając wiarygodność, decyduje o tym, czy określony środek dowodowy, ze względu na jego indywidualne cechy i obiektywne okoliczności, zasługuje na wiarę, czy też nie.

Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie wystarcza przekonanie strony o innej, niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (tak SN m.in. w orz. z 6 listopada 1998 r., II CKN 4/98, z 10 kwietnia 2000 r., V CKN 17/2000, z 5 sierpnia 1999 r., II UKN 76/99, Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku I ACa 1395/15 z 11 marca 2016 r.). Konieczne jest zatem dla skuteczności takiego zarzutu wykazanie wyżej wspomnianych uchybień przy użyciu argumentów jurydycznych. W konsekwencji samo zaprezentowanie odmiennego stanu faktycznego, wynikającego z własnego przekonania o wspomnianej wyżej wadze dowodów jest niewystarczające.

Powódka neguje zeznania świadka A. P. z powodu rzekomej niepamięci, podczas gdy świadek ten nie pamiętał tylko pewnych szczegółów. Taka sytuacja – biorąc pod uwagę wpływ czasu – jest zupełnie zrozumiała i świadczy o braku

kalkulacji u świadka, braku wcześniejszego i przygotowania i autentyczności. Jego zeznania zasługują zatem na wiarę. Z kolei zeznania pozwanej korespondują z zeznaniami tego świadka odnośnie najważniejszej okoliczności faktycznej, iż pozwana nigdy nie przekazywała przedmiotowej kart informacyjnej Szpitalowi (...)w K..

Z kolei zeznania tych osób potwierdzają dokumenty w postaci pisma Szpitala (...)z 20.05.2013r oraz dokumenty zawarte w aktach sprawy IC 1277/11 oraz w VIII U 2843/13. W pierwszej z nich znajduje się pismo procesowe M. S. (właścicielki (...). Poradni (...)) z 16.11.2011r w którym zawarła zdecydowane twierdzenie, iż „ szczególnie podkreśla, iż nie było przypadku udostępnienia historii choroby powódki Szpitalowi (...)w K.”. W piśmie tym był wnioskowany dowód z zeznań świadka lek. med. J. B. (1). Potwierdza to dokumentacja lekarska zawarta w aktach VIII U 2843/12.

Dodatkowo należy zauważyć, że pozwana знаła te osoby już ze sprawy IC 1277/11, więc zwłoka w złożeniu wniosku dowodowego nie znajduje usprawiedliwienia.

Co do zasady o udostępnianiu dokumentacji lekarskiej podmiotom zewnętrznym decyduje kierownik jednostki leczniczej czyli w tym przypadku właściciel M. S. (vide dokumenty rejestracyjne NZOZ „(...)” zawarte w aktach IC 1277/11. Zatem Sąd I Instancji nie naruszył art. 233 § 1 k.p.c. Niewskazany też został zarzut sprzeczności ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego. Nie ulega też wątpliwości, że pozwana w żaden sposób nie uczestniczyła w postępowaniu o ubezwłasnowolnienie powódki.

Konkludując, Sąd zgodnie z prawem oddalił spóźnione wnioski dowodowe i odmówił wezwania do udziału w sprawie Szpitala (...) w K., gdyż roszczenie przeciwko Szpitalowi było oparte na innej podstawie faktycznej i prawnej.

Zgodnie z art. 24 § 1 k.c. w sprawie o ochronę dóbr osobistych Sąd powinien w pierwszym rzędzie ustalić, czy do ich naruszenia doszło i dopiero w razie pozytywnej odpowiedzi na to pytanie oceniać, czy działanie pozwanego naruszcyciela było bezprawne, mając przy tym na względzie, że powołany przepis posługuje się konstrukcją domniemania bezprawności, a zatem ciężar dowodu obalenia tego domniemania spoczywa na pozwanym.

Sąd Okręgowy przyjął za udowodnione, że pozwana nie przekazała Karty informacyjnej leczenia szpitalnego powódki w Centrum (...) nr (...) Szpitalowi (...) (...)ZOZ w K., a nadto, że pozwana nie przekazywała Szpitalowi (...) (...)ZOZ w K. dokumentacji medycznej powódki powstałej w (...) – med. Sąd powołał się na dowody z przesłuchania świadka A. P., k. 201-202 i z przesłuchania pozwanej, k. 202-203, w szczególności czas rozprawy 01:08:50 i nast.

Sąd był uprawniony w ramach zasady swobodnej oceny dowodów dokonać takiego ustalenia. Oceny tej nie można uznać za dowolną. Ustalenia tego, wynikającego z dokonanej oceny materiału dowodowego, nie sposób podważyć.

Należy dodać, że nawet w sytuacji, gdy nie można jednoznacznie ustalić, czy pozwana dopuściła się naruszenia danego dobra osobistego, który stanowi czyn niedozwolony, to nie można wątpliwości tłumaczyć na niekorzyść pozwanej. W tej sytuacji wszelkie rozważania dotyczące hipotetycznego przecież zachowania pozwanej i braku po jego stronie bezprawności, są bezprzedmiotowe, (por. wyrok SN z dn. 17.06.2004 r.,VCK 609/03 - lex nr 109404).

Odpowiedzialność pozwanej jako pracownika tej jednostki jest chroniona art. 120 § 1 kodeksu pracy. Powódka musiałaby udowodnić, że pozwana nie w ramach swoich obowiązków służbowych, ale jedynie przy okazji ich wykonywania samowolnie przeniosła przedmiotową kartę informacyjną do Szpitala (...), czemu w mniejszej sprawie nie podołała. Samo subiektywne przekonanie powódki wysnute tylko z faktu, że pozwana pracowała w ramach obydwu zakładów opieki zdrowotnej ((...) i Szpital (...)), w sytuacji, gdy ani sama powódka ani świadkowie nie wiedzieli konkretnych czynności czy zdarzeń potwierdzających taki wniosek, ani nie wynika to ze zgromadzonych w sprawie dokumentów - jest niewystarczające.

Sąd oddalił wniosek o przyznanie wynagrodzenia pełnomocnikowi z urzędu z uwagi na jego nieusprawiedliwione niestawiennictwo na rozprawę apelacyjną w dniu 19 października 2017r. Samo złożenie wniosku o zwolnienie z obowiązku nie dawało podstaw do przyjęcia, że wniosek ten na pewno zostanie uwzględniony. Sąd Apelacyjny oddalił wniosek pełnomocnika z urzędu o zwolnienie z obowiązku reprezentowania powódki uznając, że podstawy

na które się powołuje nie są wystarczające. Użycie pod jego adresem przez powódkę słowa obraźliwego typu „kretyn” w konkretnych bardzo specyficznych okolicznościach niniejszej sprawy przy znanych pełnomocnikowi problemach zdrowotnych powódki (co zresztą było jedną z przyczyn przyczyną ustanowienia pełnomocnika z urzędu) i jej specyficznego, bardzo emocjonalnego wypowiedzenia się (również pod adresem sędziów) nie można było uznać za wystarczającą przyczynę do zwolnienia z obowiązków w rozumieniu art. 118 § 3 k.p.c. i zwrócenie się do Okręgowej Izby Radców Prawnych o wyznaczenie kolejnego – trzeciego już – pełnomocnika. Zawodowy pełnomocnik – podobnie jak sędzia – powinien w podobnych sytuacjach wykazywać zwiększoną odporność nerwową na tego typu uwagi. Powódka z kolei mogła zwrócić się o zmianę pełnomocnika do Okręgowej Izby Radców Prawnych, albo wypowiedzieć pełnomocnictwo, co już czyniła nawet w toku tego postępowania.

Wobec nie uzupełnienia wniosku o wyłączenie wszystkich sędziów Sądu Apelacyjnego w Krakowie Sąd zwrócił ten wniosek na podstawie art. 130 § 1 k.p.c. Wniosek zwrócony nie wywołuje żadnych skutków prawnych. Z tej przyczyny Sąd nie mógł uwzględnić uzasadnienia zawartego w poprzednim zwróconym wniosku.

Sąd nie uwzględnił wniosku powódki o samowylączenie się sędziów rozpoznających jej apelację, gdyż brak jest ku temu podstaw przewidzianych w art. 48 § 1 k.c. i art. 49 k.c.. Poza wypadkami wyłączenia z mocy samej ustawy (art. 48 § 1 k.p.c.) sędzia z własnej inicjatywy wstrzymuje się od rozpoznania sprawy i zawiadamia sąd o zachodzącej podstawie wyłączenia w wypadkach określonych w art. 49 k.p.c. Powódka została poproszona o sprecyzowanie, czy aby sama nie składa kolejnego wniosku o wyłączenie, ale temu zaprzeczyła. Powódce doskonale są znane kwestie prawne związane z instytucją wyłączenia sędziego gdyż wielokrotnie z nich wcześniej korzystała w swoich licznych inicjowanych przez siebie sprawach.

W świetle powyższego Sąd Apelacyjny uznał, że zaskarżony wyrok znajduje oparcie w przepisach prawa. Skutkowało to oddaleniem apelacji na mocy art. 385 k.p.c.

SSA Regina Kurek SSA Józef Wąsik SSA Robert Jurga